

ה'י'בנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הכהינות הארצית

בס"ד י"ג אייר, תשס"ז

מבחן בחושן משפט חלק ב'

הוראות לנבחן:

1. יש לנמק כל תשובה ולציין את כל המקורות, תשובה שאינה מנומקת ומפורטת לא תתקבל.
2. אין לציין סימני הכר כלשהם במחברת, המציין סימן כלשהו מחברתו תיפסל.
3. נא לענות על 13 שאלות.
4. יש לכתוב מספר התשובה באמצע השורה מלמעלה.

-
- א. באיזה ענין נעשה אדם ערב לחבירו אף שלא אמר במפורש שהוא ערב לחבירו אף שלא אמר במפורש שהוא ערב ובאיזה ענין יש מחלוקת בזה.
 - ב. מתי יכול להיות אדם שהודה לשני בחיובו לטעון שלא להשביע עצמו אמרתי כן? ומתי לא יוכל לטעון.
 - ג. ההלכה היא שאחריות טעות סופר היא אם זה גם על נכסים שיקנה אח"כ.
 - ד. ההלכה היא שהנותן לחבירו במעמד שלשתם אינו יכול לחזור בו, באיזה דבר רק יוכל לחזור בו.
 - ה. יתומים שיש להם מלוה ביד אחרים ולא עשו פרוזבול האם שביעית משמטת החוב.

- 1) האם יש הבדל בין מלוה שירשו מאביהם למלוה שהלווהו משלהם.
 - 2) מה הדין במקרה שבמקום שגרים היתומים אין בית דין קבוע.
 - 3) מה הדין בקופת צדקה שיש לה מלוה ביד אחרים ולא עשתה פרוזבול האם שביעית משמטת החוב.
- א. 1) קבע ללוה זמן לפרעון ותבעו המלוה קידום הזמן או ביום הנקוב בשטר או לאחר זמנו מה הדין בכל המקרים האלו.
 - 2) מת הלוה בתוך הזמן או אחר הזמן ובא המלוה לגבות מהלקוחות אם יגבה מהם ואם צריך שבועה.
 - ב. 1) מלוה התובע חוב מהיורשים והם טוענים שאביהם לא השאיר נכסים או שמודיעים שהיו נכסים אך הם מכרו אותם אם נאמנים.
 - 2) ואם גובים מהכסף שקיבלו מהקונים או אפילו מכספי היתומים ומה הדין בזמן הזה שגובים מהמטלטלין אם ישתנה הדין.
 - ג. 1) בעל ואשה שקנו ביחד דירה האם יש לשכן טענת בר מצרא ומה הדין אם מכרו לאישה בלבד, האם יש תנאי בדבר.
 - 2) מצרן שבא לסלק את הקונה ולפני שטיילקו מכר את שדהו שליד המצר אם איבד זכותו.
 - 3) אם מת הקונה אם בן המצר מסלק את היתומים.

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

מחלקת הבחינות הארציות

- ט. מי שיש לו חוב ממון על חבירו ותובע מבית הדין לעקל בנכסי החייב על מנת להבטיח את פרעונו.
- 1) באילו תנאים בית הדין נענה לבקשת העיקול.
- 2) מה יהיה הדין בתביעה לעכב יציאתו של החייב מן הארץ על מנת להבטיח פרעונו של החוב.
- 3) האם לצורך עיקול או עיכוב יציאתו מן הארץ צריך הרכב מלא של בית הדין או הדבר מסור גם לדיין יחיד.
- י. נתן שטר חוב במתנה וחזר ומחלו ללווה כמה צריך לשלם ואם קנה שטר חוב על נכרי ומחלו המוכר האם צריך לשלם גם את הריבית שהפסידו.
- יא. מלוה על המשכון איזה דין שומר יש עליו ומה הדין אם המשכון יותר על החוב והוא אבד האם המלוה חייב לשלם לכושע.
- יב. אנו מוצאים בהלכה על כוח הרבים לתקן תקנות ולחוקק חוקים בכל ותחומי הציבור כיחידה אחת.
- 1) ציין לפחות שש ענינים בצורכי ציבור בהם כופים את היחיד להשתתף בצרכי הציבור.
- 2) מכח מה יונק הציבור סמכותו לכפות על היחיד להשתתף בצרכי הציבור.
- 3) האם חובת ההשתתפות לצרכי הציבור חלה גם על יחידים שאינם צריכים לאותו דבר.
- יג. 1) מינה שליח בעדו להביא מעותיו וביטל השליחות ולא ידע השליח ונאבדו המעות האם שליח חייב.
- 2) ומה יהיה הדין אם השליח ידע מהביטול ולא נפקד. הנפקד.
- יד. באיזה ענין יש עדיפות לתובע על נתבע.
- טו. 1) שטר שלוח בו ופרעו שאינו חוזר וגובה בו האם גם בבני חורין אינו גובה והאם שייך שגם שזה כתב ידו שלוח ופרעהו.
- 2) האם שטר בכתב ידו לכל המוציאו האם יכול לחזור ולגבות בו.
- טז. תוקף מכירת שיקים
- 1) קיימת מחלוקת בין הפוסקים על תוקף מכירת שיקים ציין את נקודות המחלוקת איזו הלכה הכריעו הפוסקים בנידון.
- 2) מה הדין מכר שיק לחבירו ונמצא ללא כיסוי.
- 3) האם יש הבדל בין שיק פתוח לשיק נמען.
- יז. בהעדאת עד אחד במקרה שזה יוצר מצו"ש שמתוך שאינו יכול להשבע משלם" מה הדין בזה אם יש לו מגו לפרעתי או החזרתי האם נאמן.
- יח. האם תקנות הציבור מתקבלות על פי הכלל "אחרי רבים להטות" או שיש צורך בהסכמת כל נבחרי הציבור האם יש הבדל בין תקנה העוסקת בצרכי מצוה של הציבור לצרכי חולין וסדר חברתי.